

1. DEMOGRĀFIJA

Arī 2009.gadā Latvijā turpinājās iepriekšējos gados novērotā iedzīvotāju skaita samazināšanās (salīdzinot ar iepriekšējo gadu: 2008.gadā par 0,42%; 2009.gadā par 0,57%; CSP dati). Salīdzinot ar 2008.gadu, iedzīvotāju skaits Latvijā 2009.gadā ir samazinājies par gandrīz 13 tūkstošiem iedzīvotāju. Vislielākā ietekme iedzīvotāju skaita samazinājumam ir negatīvajam dabiskajam pieaugumam, jo, neskatoties un mirstības samazināšanos, mirušo skaits par 8,2 tūkstošiem pārsniedz dzimušo skaitu. 2009.gadā ir dzimuši tikai 21 679 bērni, kā rezultātā dzimstības rādītājs ir samazinājies no 10,5 uz 1 000 iedzīvotāju 2008.gadā uz 9,6 2009.gadā. Tomēr liela loma ir arī migrācijai, jo emigrējušo skaits par 4,7 tūkstošiem pārsniedz imigrējušo iedzīvotāju skaitu.

Pēdējos gados ir novērots vidējā paredzamā mūža ilguma pieaugums. 2009.gadā jaundzimušo vidējais paredzamais mūža ilgums¹ ir pieaudzis par 1,1 gadu vīriešiem (sasniežot 68,3 gadus) un 0,2 gadiem sievietēm (sasniežot 78,1). Kopējais vidējais paredzamais mūža ilgums piedzimstot 2009.gadā Latvijā bija 73,4 gadi, kas ir ievērojami zemāks nekā vidēji Eiropas Savienībā (2008.gadā – 79,4 gadi). Vīriešu vidējais turpmākās dzīves ilgums sasniežot 60 gadu vecumu ir 16,1 gads, bet sieviešu – 22,0 gadi. Veselīgas dzīves gadu rādītājs² Latvijas iedzīvotājiem ir viens no zemākajiem Eiropas Savienībā – 2008.gadā vīriešiem 51,5 gadi (ES 2007. gadā vidēji – 61,5 gadi), bet sievietēm attiecīgi – 54,1 gadi (ES 2007. gadā vidēji 62,3gadi).

2010.gada sākumā Latvijas iedzīvotāju vidējais vecums bija 40,9 gadi, tajā skaitā 37,9 gadi vīriešiem un 43,8 gadi sievietēm. Vismazākais iedzīvotāju vidējais vecums ir novērots Pierīgas reģionā – 39,5 gadi, bet vislielākais Rīgā – 42,1 gads.

Lielākais bērnu īpatsvars Latvijā ir Pierīgas un Kurzemes reģionā (nepilni 15%), bet lielākais pensijas vecuma iedzīvotāju īpatsvars ir Rīgā un Latgales reģionā (21%).

Sakarā ar pakāpenisku pensionēšanās vecuma palielināšanos iedzīvotāju īpatsvars darbspējas vecumā ir palielinājies līdz 66% 2010.gada sākumā, bet demogrāfiskās slodzes līmenis 2009.gadā ir samazinājies no 524 personām 2008.gadā uz 510.

1. DEMOGRAPHY

In 2009 in Latvia the number of population continue to decrease (in comparison with the previous year: in 2008 per 0.42%; in 2009 per 0.57%; data of the Central Statistical Bureau of Latvia). The number of Latvia population in 2009 has decreased per almost 13 thousand in comparison with 2008. The negative natural increase has the most important influence on decrease of population. Despite of decrease of mortality the number of deaths exceeds the number of births per 8.2 thousands. In 2009 was born just 21679 children. Due to this the birth rate has decreased from 10.5 per 1000 population to 9.6 in 2009. However migration also has a big influence. The number of emigrants exceeds the number of immigrants for 4.7 thousands.

During the last years is observed increase for average life expectancy. The average life expectancy at birth³ has increased for 1.1 years for male (68.3 years) and for 0.2 years for female (78.1 years) in 2009. The total average life expectancy at birth in Latvia in 2009 was 73.4 years. It is significantly lower than on average in European Union (in 2008 – 79.4 years). The further life expectancy for male who have reached the age of 60 is 16.1 years, but for female – 22.0 years. The rate of healthy life expectancy⁴ for population in Latvia is one of the

¹ Datu avots: Centrālās statistikas pārvaldes un Pasaules veselības organizācijas HFA DB dati.

² Datu avots: EUROSTAT [11], pēdējo reizi atjaunināti 09.09.2010.

³ Data source: Central Statistical Bureau of Latvia and World Health Organization HFA data base data.

⁴ Datu avots: EUROSTAT [11], last update 2010/09/09.

lowest within European Union in 2008 – 51.5 years for male (61.5 years in 2007 on average in EU), and in 2008 for female 54.1 years (62.3 years in 2007 on average in EU).

At the beginning of 2010 the average age for Latvia population was 40.9 years (37.9 years for male and 43.8 years for female). The lowest average age was observed in Pierīga region – 39.5 years, but the highest in Rīga – 42.1 years.

The highest proportion of children in Latvia was registered in Pierīga and Kurzeme region (almost 15%), but the highest proportion of population over working age – in Rīga and Latgale region (21%).

Due to gradual increase of pension age the proportion population at working age has increased to 66% at the beginning of 2010. The level of demographic burden has decreased from 524 persons in 2008 to 510 in 2009.

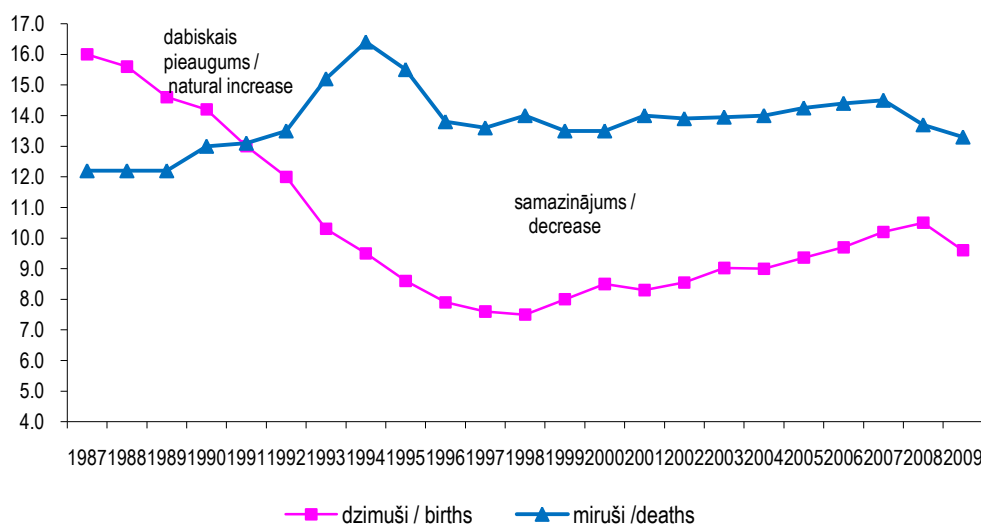
1.1. tabula DEMOGRĀFISKĀ STATISTIKA 2009. GADĀ

Table 1.1. VITAL STATISTICS 2009

Teritorija (tūkst.kv.km)	64,6	Area (thous. sq.km.)
Iedzīvotāji ¹ (01.01.2009)	2 261 294	Population ¹ (01.01.2009)
Iedzīvotāji pilsētās	1 532 653 / 67,8%	Urban population
Iedzīvotāji laukos	728 641 / 32,2%	Rural population
Vīrieši	1 043 120 / 46,1%	Males
Sievietes	1 218 174 / 53,9%	Females
Iedzīvotāju blīvums (cilvēku skaits uz 1 km ²)	35,0	Population density (population per 1 km ²)
Dzīvi dzimuši ²	21 679	Live born ²
Miruši ³	29 928	Deaths ³
Dabiskais pieaugums uz 1 000 iedzīvotājiem ^{2,3}	-3,7	Natural increase per 1,000 population ^{2,3}

1.1.attēls DZIMSTĪBA, MIRSTĪBA UN DABISKAIS PIEAUGUMS, UZ 1 000 IEDZĪVOTĀJU^{2,3}

Chart 1.1 BIRTHS, DEATHS AND NATURAL INCREASE PER 1,000 INHABITANTS^{2,3}

¹ Datu avots: Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde.
Data source: Central Statistical Bureau of Latvia.

² Datu avots: Veselības ekonomikas centrs – Jaundzimušo reģistrs.
Data source: The centre of Health Economics – Newborns register.

³ Datu avots: Veselības ekonomikas centrs – Latvijas iedzīvotāju nāves cēloņu datu bāze.
Data source: The centre of Health Economics – Death causes register

1.2. tabula IEDZĪVOTĀJU DZIMUMA UN VECUMA STRUKTŪRA LATVIJĀ, 2010. GADA SĀKUMĀ¹
Table 1.2. POPULATION BY SEX AND AGE, IN LATVIA AT THE BEGINING OF 2010¹

Vecums, gados	Kopā	Vīrieši	Sievietes
Age, years	Total	Males	Females
0 - 4	114 165	58 121	56 044
5 - 9	100 034	51 137	48 897
10 - 14	94 955	48 798	46 157
15 - 19	143 743	73 026	70 717
20 - 24	182 716	93 319	89 397
25 - 29	172 402	87 857	84 545
30 - 34	155 848	78 888	76 960
35 - 39	158 870	79 587	79 283
40 - 44	152 482	74 857	77 625
45 - 49	166 461	79 545	86 916
50 - 54	160 650	74 701	85 949
55 - 59	137 756	61 063	76 693
60 - 64	118 083	49 324	68 759
65 - 69	115 088	44 358	70 730
70 - 74	108 736	38 322	70 414
75 - 79	78 402	24 260	54 142
80+	87 983	20 288	67 695
Darbspējas vecumā / Of working age (15-61)	1 484 581	725 620	758 961
Kopā / Total	2 248 374	1 037 451	1 210 923

1.3.tabula VIDĒJAIS IEDZĪVOTĀJU SKAITS LATVIJĀ, 2009. GADĀ¹
Table 1.3. AVERAGE POPULATION BY SEX AND AGE, IN LATVIA IN 2009¹

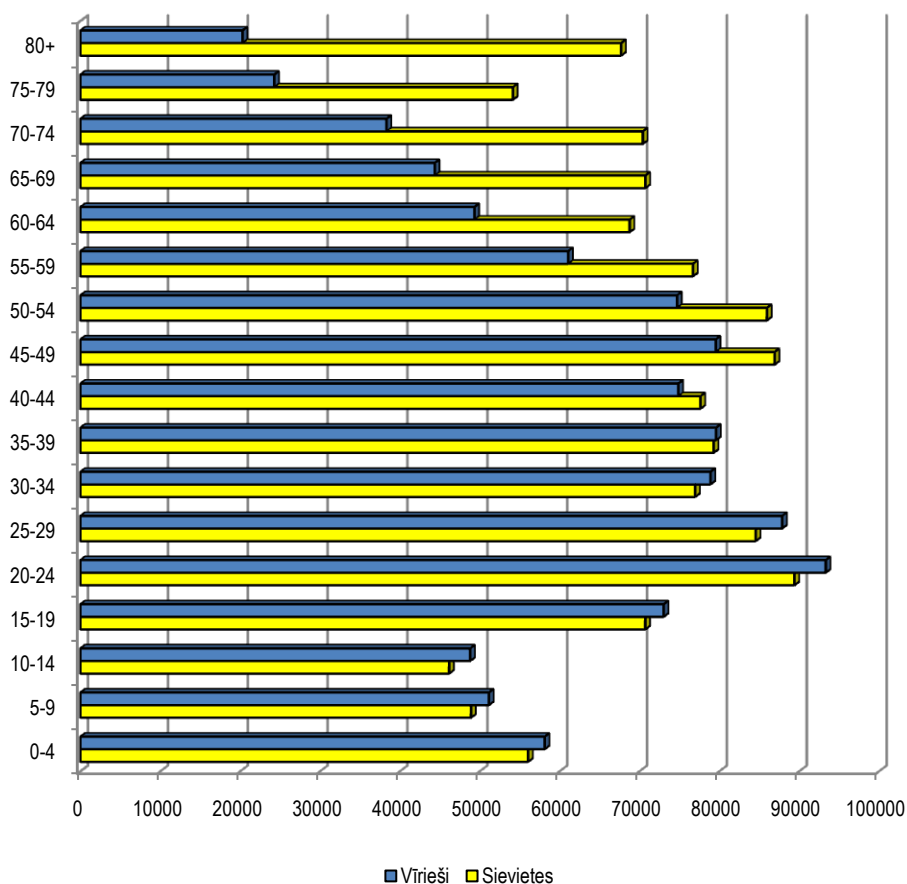
Gadi	Kopā	Vīrieši	Sievietes
Years	Total	Males	Females
5 - 9	99534	50844	48690
10 - 14	97051	49870	47181
15 - 19	149997	76290	73707
20 - 24	183897	93795	90102
25 - 29	170394	86865	83529
30 - 34	156510	79174	77336
35 - 39	158919	79443	79476
40 - 44	153459	75238	78221
45 - 49	168324	80283	88041
50 - 54	159334	74007	85327
55 - 59	138083	61050	77033
60 - 64	115653	48300	67353
65 - 69	118520	45736	72784
70 - 74	106531	37455	69076
75 - 79	79334	24657	54677
80+	86146	19593	66553
Darbspējas vecumā / Of working age (15 - 61)	1491030	728387	762643
Kopā / Total	2254834	1040285	1214549

¹ Datu avots: Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde.
Data source: Central Statistical Bureau of Latvia.

1.4. tabula IEDZĪVOTĀJU DABISKĀ KUSTĪBA STATISTISKAJOS REĢIONOS 2009. GADĀ¹
Table 1.4. VITAL STATISTICS BY STATISTICAL REGIONS IN LATVIA, 2009¹

Latvijas statistiskais reģions	Dzīvi dzimuši		Miruši		Dabiskais pieaugums	
	Kopā	Uz 1 000 iedzīvotāju	Kopā	Uz 1 000 iedzīvotāju	Kopā	Uz 1 000 iedzīvotāju
Statistical region of Latvia	Live births		Deaths		Natural increase	
	Total	Per 1,000 population	Total	Per 1,000 population	Total	Per 1,000 population
LATVIJA	21679	9,6	29928	13,3	-8249	-3,7
Rīgas	6941	9,8	8997	12,7	-2056	-2,9
Pierīgas	4205	10,9	4587	11,8	-382	-1,0
Vidzemes	2066	8,8	3249	13,9	-1183	-5,0
Kurzemes	2880	9,6	3995	13,3	-1115	-3,7
Zemgales	2786	9,9	3673	13,1	-887	-3,2
Latgales	2801	8,2	5427	15,9	-2626	-7,7

1.2. attēls IEDZĪVOTĀJU DZIMUMA UN VECUMA STRUKTŪRA LATVIJĀ, 2010. GADA SĀKUMĀ²
Chart 1.2. POPULATION BY AGE AND SEX IN LATVIA AT THE BEGINNING OF 2010²

¹ Datu avots: Veselības ekonomikas centrs – Jaudzimušo reģistrs, Latvijas iedzīvotāju nāves cēloņu datu bāze. Sakarā ar dažādiem datu iegūšanas avotiem šie dati var nesakrist ar Centrālās statistikas pārvaldes publicētajiem datiem.

Data source: The centre of Health Economics – Newborns Register, Death Cause Register. Data could differ from data published of Central Statistical Bureau due to different data sources.

² Datu avots: Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde.
Data source: Central Statistical Bureau of Latvia.